COLLEGEBERICHT

Beantwoording schriftelijke vragen

Aan:	De gemeenteraad
Van:	Het college van burgemeester en wethouders
Datum:	6 oktober 2026
Zaaknummer:	00001278871
Onderwerp:	Art. 31 vragen D66 Uitvoering en belasting van Bibob-onderzoeken

Aanleiding

Op 7 september 2026 heeft het college schriftelijke vragen ontvangen van raadslid Pheijffer van de fractie D66 over Art. 31 vragen D66 Uitvoering en belasting van Bibob-onderzoeken. In dit collegebericht staan de antwoorden op deze vragen.

Toelichting van de vragensteller(s)

De Wet Bibob is een belangrijk instrument om te voorkomen dat de gemeente onbedoeld criminele activiteiten faciliteert. Tegelijkertijd is het van belang dat de toepassing van dit instrument proportioneel, uitvoerbaar en voor ondernemers en organisatoren zo werkbaar mogelijk blijft.

In de jaarstukken 2025 geeft het college binnen het programma Ondermijning aan dat het Bibob-proces in 2025 volledig is uitgewerkt en is opgenomen in het procesmanagementplatform van de gemeente. De praktijkervaringen die worden opgedaan, worden gebruikt om het proces te controleren en waar nodig verder te optimaliseren, zodat risico's op ondermijning sneller en effectiever kunnen worden onderkend.

Tegelijkertijd bestaan er signalen dat de Bibob-vragenlijst als omvangrijk wordt ervaren, onder meer doordat deze uit circa 47 pagina's bestaat en gepaard gaat met uitgebreide informatie- en documentverplichtingen. Dit roept de vraag op hoe de administratieve belasting zich verhoudt tot de uitvoeringslasten binnen de gemeentelijke organisatie en de doelmatigheid van het proces.

Beantwoording

Het college beantwoordt de gestelde vragen als volgt.

Inleiding

Het college acht de toepassing van de Wet Bibob een belangrijk instrument om te voorkomen dat de gemeente onbedoeld criminele activiteiten faciliteert. Tegelijkertijd realiseert het college zich dat een Bibob-onderzoek impact kan hebben op ondernemers en organisatoren die een vergunning, subsidie of overeenkomst aanvragen. Daarom streeft het college naar een zorgvuldige balans tussen enerzijds een effectieve toepassing van de Wet Bibob en anderzijds een zo toegankelijk en efficiënt mogelijk proces, met zo beperkt mogelijke administratieve lasten voor bonafide aanvragers. In de onderstaande beantwoording wordt nader ingegaan op de uitvoering van Bibob-onderzoeken binnen de gemeente Dijk en Waard.

Antwoorden

1. Hoeveel Bibob-onderzoeken heeft de gemeente Dijk en Waard in 2024 en 2025 uitgevoerd?

   Antwoord van het college:

In 2024 zijn er 15 Bibob-onderzoeken uitgevoerd. In 2025 waren dit er 50. De toename hangt mede samen met de verruiming van de toepassingsmogelijkheden van de Wet Bibob binnen de gemeente Dijk en Waard. Sinds oktober 2024 worden ook aanvragen voor een omgevingsvergunning met een bouwsom van meer dan € 500.000 aan een Bibob-toets onderworpen. Hierdoor is het aantal zaken dat voor een Bibob-onderzoek in aanmerking komt aanzienlijk toegenomen.

2. Hoeveel ambtelijke uren worden gemiddeld besteed aan één Bibob-onderzoek?

   Antwoord van het college:
   Voor een reguliere horeca-, exploitatie- of vastgoedaanvraag bedraagt de ambtelijke inzet voor het uitvoeren van een Bibob-onderzoek gemiddeld circa 16 tot 24 uur. Wanneer een eigen onderzoek leidt tot een adviesaanvraag bij het Landelijk Bureau Bibob (LBB), loopt de benodigde inzet op tot gemiddeld 24 tot 40 uur. De daadwerkelijke tijdsbesteding is afhankelijk van de complexiteit van het dossier.

   Bij een advies door het Landelijk Bureau Bibob (verder LBB) worden uiteraard, door de onderzoeker van het LBB, aanzienlijk meer uren aan het onderzoek besteed, maar die uren zijn niet zichtbaar voor de gemeente.

3. Wat is de gemiddelde doorlooptijd van een Bibob-onderzoek?

   Antwoord van het college:
   Bij een standaard Bibob-onderzoek door de gemeente zelf bestaat geen vaste wettelijke onderzoekstermijn. In de praktijk loopt dit mee met de beslistermijn van de vergunningaanvraag. Voor veel vergunningen geldt een beslistermijn van ongeveer 8 weken, vaak met een mogelijkheid tot verlenging. Een eigen Bibob-onderzoek duurt daardoor gemiddeld enkele weken tot circa 8 weken, afhankelijk van de volledigheid van de aangeleverde stukken en de complexiteit van het dossier.

4. In hoeveel gevallen moet de gemeente aanvullende informatie opvragen omdat het formulier niet volledig of niet correct is ingevuld?

   Antwoord van het college:
   In een groot deel van de Bibob-onderzoeken is het nodig aanvullende informatie of documenten op te vragen. Dit komt niet altijd doordat het formulier onvolledig of onjuist is ingevuld. Regelmatig blijkt tijdens het onderzoek dat aanvullende verduidelijking nodig is over bijvoorbeeld financieringsconstructies, zakelijke samenwerkingsverbanden of eigendomsverhoudingen. Het opvragen van aanvullende informatie maakt daarom regelmatig onderdeel uit van een zorgvuldig Bibob-onderzoek.

5. Heeft het college inzicht in de tijd die een ondernemer of organisator gemiddeld kwijt is aan het invullen van de vragenlijst en het verzamelen van de benodigde documenten?

   Antwoord van het college:
   Het college heeft geen beschikking over landelijke of lokaal geregistreerde gegevens waaruit blijkt hoeveel tijd een ondernemer of organisator gemiddeld kwijt is aan het invullen van een Bibob-vragenformulier en het verzamelen van de daarbij benodigde

documenten. Het LBB publiceert hierover geen kengetallen. Wel blijkt uit de toelichting op de Wet Bibob dat aanvragers informatie moeten verstrekken over onder meer de financiering, zeggenschapsstructuur en zakelijke samenwerkingsverbanden.

Op basis van ervaringen uit de uitvoeringspraktijk kan worden gesteld dat de benodigde tijd sterk afhankelijk is van de complexiteit van de aanvraag en de ondernemingsstructuur. Voor eenvoudige aanvragen zal de benodigde tijd doorgaans beperkt zijn, terwijl bij complexere ondernemings- of financieringsconstructies meer tijd nodig kan zijn voor het verzamelen van de vereiste documenten. Wanneer aanvullende informatie moet worden aangeleverd, neemt de tijdsbesteding verder toe.
Het college beschikt echter niet over objectieve gegevens om hiervoor een gemiddeld aantal uren vast te stellen. Daarom kan geen betrouwbare gemiddelde tijdsduur worden gegeven.

6. Hoe beoogt het college het Bibob-proces voor ondernemers en organisatoren zo eenvoudig en toegankelijk mogelijk in te richten, zonder afbreuk te doen aan de zorgvuldigheid van het onderzoek?

   Antwoord van het college:
   Het college hecht eraan het Bibob-proces voor ondernemers en organisatoren zo toegankelijk en gebruiksvriendelijk mogelijk in te richten, zonder afbreuk te doen aan de zorgvuldigheid die een Bibob-onderzoek vereist.

   Om aanvragers hierbij te ondersteunen heeft de gemeente een informatiefilmpje ontwikkeld waarin wordt uitgelegd wat een Bibob-onderzoek inhoudt, waarom bepaalde gegevens worden opgevraagd en welke stappen onderdeel zijn van het proces. Hiermee worden ondernemers en organisatoren vooraf zo goed mogelijk geïnformeerd over wat van hen wordt verwacht.

   Daarnaast is het Bibob-vragenformulier gedigitaliseerd. In het digitale formulier wordt duidelijk aangegeven welke documenten moeten worden geüpload. De aanvrager kan een aanvraag niet verder afronden wanneer de verplichte documenten ontbreken. Op deze manier wordt de ondernemer geholpen om direct een zo volledig mogelijk dossier aan te leveren.

   Deze werkwijze heeft twee voordelen. Ten eerste wordt voor de ondernemer inzichtelijk welke informatie nodig is en wordt de kans op onvolledige aanvragen verkleind. Ten tweede draagt een completer dossier bij aan een efficiëntere behandeling van de aanvraag, omdat minder tijd hoeft te worden besteed aan het achteraf opvragen van ontbrekende documenten. Hierdoor kan het eigen onderzoek sneller en zorgvuldiger worden uitgevoerd.

7. Ziet het college mogelijkheden om de vragenlijst en het proces te vereenvoudigen of beter te stroomlijnen zonder af te doen aan de zorgvuldigheid van Bibob-onderzoeken?

   Antwoord van het college:
   Het college blijft kritisch kijken naar mogelijkheden om het Bibob-proces verder te stroomlijnen. Daarbij is de ruimte voor vereenvoudiging beperkt, omdat een groot deel van de benodigde informatie rechtstreeks voortvloeit uit de Wet Bibob. Wel wordt voortdurend bezien of processen efficiënter kunnen worden ingericht en of aanvragers

beter kunnen worden ondersteund bij het aanleveren van de benodigde gegevens. Vereenvoudiging mag daarbij niet ten koste gaan van de zorgvuldigheid van het onderzoek.

8. Is het college bereid om bij de verdere optimalisatie van het Bibob-proces ook nadrukkelijk te kijken naar de administratieve belasting voor ondernemers en organisatoren en de ambtelijke tijdsbesteding, en de gemeenteraad hierover te informeren?

   Antwoord van het college:

   Ja. Het college vindt het belangrijk om bij de verdere ontwikkeling van het Bibob-proces oog te houden voor zowel de administratieve belasting van ondernemers en organisatoren als de ambtelijke inzet. Daarbij wordt steeds gezocht naar een goede balans tussen een efficiënte uitvoering en een zorgvuldige toepassing van de Wet Bibob. De gemeenteraad zal over relevante ontwikkelingen en verbeteringen binnen de reguliere informatievoorziening worden geïnformeerd.

Bijlagen

N.v.t.